

[prace licencjackie](#)

[prace magisterskie](#)

Błędy w pisaniu [pracy magisterskiej](#)

Podstawą dobrze napisanej pracy jest właściwy dobór i treść tematu jak również realny i na temat opracowany plan. Podejmując pierwszy raz próbę napisania pracy naukowej, a do takiej należy praca magisterska oraz praca licencjacka, łatwo o różnego rodzaju błędy.

Błędy mogą dotyczyć samego tematu jak również błędnej konstrukcji planu pracy.

- ❖ Błędy związane z tematem pracy magisterskiej zdarzają się zdecydowanie rzadziej niż błędy w planach pracy. Błędnie sformowany temat pracy często wynika z braku wiedzy elementarnej z danej dziedziny. Typowym błędnym tematem dla przykładu jest "Linia kredytowa w finansowaniu zakupu nieruchomości mieszkaniowych". Tak określony temat jest z racji błędu rzeczowego nierealny do opracowania i w całości dyskwalifikuje twórcę. Kredyt na zakup nieruchomości może być wyłącznie kredytem hipotecznym, zaś linia kredytowa jest kredytem w tzw. rachunku bieżącym na jeden rok (z możliwością przedłużenia) do niskiej kwoty (w porównaniu do zakupu nieruchomości). Linia kredytowa może być udzielona bez żadnego zabezpieczenia w przeciwieństwie do kredytu na zakup nieruchomości.

Innym przykładem błędnego tematu jest "Analiza finansowa podmiotu prowadzącego podatkową księgę przychodów i rozchodów". Z teorii analizy finansowej wynika wprost że dotyczy ona analizy sprawozdania finansowego a jest nim przede wszystkim bilans oraz rachunek zysków i strat. Tak, więc podmiot prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów nie posiada takich sprawozdań. Co więcej nie ma możliwości nawet ich sporządzić nawet dla potrzeb pracy magisterskiej. Wynika to głównie z braku odpowiedniej ewidencji księgowej.

- ❖ Błędy w planie pracy magisterskiej najczęściej dotyczą uwzględnieniu zagadnień w jednym punkcie zbyt obszernych lub zbyt wąskich. Częstym błędem jest podanie tego samego inaczej dla przykładu: charakterystyka kredytów a w innym rozdziale lub podpunkcie rodzaje kredytów. Oczywiście tego rodzaju błędy można a nawet trzeba skorygować.

Innymi błędami w pracy magisterskiej są:

- ❖ Wybranie tematu pracy magisterskiej, który jest nierealny do opracowania dla przykładu analiza dochodów podatkowych w budżetach krajów unijnych. Temat taki jest bardzo obszerny, dostęp materiałów tylko na stronach obcojęzycznych, dodatkowo zakres

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

analizy zamkną by się chyba minimum w 200 stronach. Kolejną skomplikowaną kwestią jest istnienie różnych podatków głównie bezpośrednich stąd ich porównywanie jest bardzo ryzykowne. Sprawa ostatnia to sprawdzalność rzetelności danych jest praktycznie niemożliwa.

- ❖ Zbyt pochopne i nieprzemyślane wybranie tematu pracy magisterskiej. Może okazać się, że brak jest danych źródłowych lub dane takie są objęte tajemnicą.

Wszystkie uwagi zawarte w tym materiale odnoszą się również do pisania [prac licencjackich](#).

JAK UNIKNĄĆ PLAGIATU przy pisaniu pracy magisterskiej?

- ❖ Jeśli samodzielnie piszesz pracę magisterską to korzystaj wyłącznie z bogatej literatury książkowej.
- ❖ Nie wolno korzystać ze źródeł internetowych, ale jeśli już coś takiego ma miejsce to należy bezwzględnie całość materiału przeredagować.
- ❖ Nie należy wprost podawać treści aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń), ponieważ są one w całości publikowane w Internecie. Zmiana treści aktów prawnych może przysporzyć dużych trudności, bowiem jest to tekst specjalistyczny.
- ❖ Nie dopuszczalne jest tworzenie własnej pracy z kilku udostępnionych (dodatkowo niewiadomego źródła) prac magisterskich. Taka praca na 100% jest plagiatem, należy ją napisać od nowa.
- ❖ Warto przed oddaniem pracy magisterskiej przeskanować ją przez dostępny program plagiatowy, koszt jest niewielki w porównaniu do ryzyka zdyskwalifikowania pracy.
- ❖ Konstruować tak plan by praca magisterska obejmowała jak najmniej teorii a posiadała jak najwięcej własnych analiz. Taka praca jest zdecydowanie bardziej wartościowa, zaś plagiat praktycznie niemożliwy.

Kiedy praca magisterska (nie spełnia wymagań) może być odrzucona?

- ❖ Praca magisterska jest nie na temat lub niewielki ma związek z tematem głównym.
- ❖ Braki formalne w pracy magisterskiej (brak literatury fachowej, praca niechlujna, brak ciągłości logicznej itp.)
- ❖ Wskaźnik plagiatu pracy magisterskiej przekracza 30%.
- ❖ Podjęty temat pracy magisterskiej jest nieaktualny, chodzi głównie o różnego rodzaju analizę, tematy prawnicze, w których dane normy prawne już od dawna nie obowiązują.
- ❖ Jeśli dana osoba korzysta z pomocy w pisaniu pracy magisterskiej powinna ją bardzo dobrze znać. W sytuacji gdy promotor ewidentnie wykaże, że dana praca jest napisana niesamodzielnie to nawet jeśli jej autorem będzie sam minister zostanie ona zakwestionowana.
- ❖ Wybierając temat pracy z dziedziny, w której nie ma się dobrej wiedzy (np. rachunkowość, statystyka, opodatkowanie podmiotów itp.) można takiej pracy nie obronić.
- ❖ Bardzo ryzykowne jest podejmowanie tematu, wokół którego toczą się spory. Wyrażając własne opinie lub powołując innych autorów zupełnie nieświadomie można narazić się promotorowi lub recenzentowi, co może skutkować odrzuceniem pracy magisterskiej.

Jak wybrać temat pracy magisterskiej?

Zakres pracy magisterskiej

Przy wyborze tematu pracy magisterskiej należy przede wszystkim zwracać uwagę na:

- ❖ własne zainteresowania, które mogą wynikać ze względu na wykonywaną lub w przyszłości podejmowaną pracę zawodową, miejsce zamieszkania lub możliwości realizacji określonych badań, albo ze względu na potrzebę zgromadzenia do napisania na odpowiednim poziomie naukowym, związanych z pracą magisterską materiałów źródłowych,
- ❖ dostępność materiałów źródłowych, które są niezbędne do opracowania, podjętego tematu pracy magisterskiej,
- ❖ przygotowanie zarówno teoretyczne jak i praktyczne do możliwości

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

wykonania konkretnych i ściśle określonych celem i zakresem badań, bezpośrednio związanych z podejmowaną pracą magisterską.

Temat pracy magisterskiej powinien być związany z kierunkiem kształcenia. Ważne jest również, aby promotor był osobą, co najmniej dobrze zorientowaną w problematyce. Zdarza się, jednak inaczej. Konsekwencje nieznanomości zagadnienia mogą być trudne do przewidzenia. Najczęściej formułuje się wówczas błędne i nierealne cele oraz założenia pracy magisterskiej. Na etapie dużego zaawansowania pracy trudno o sensowną zmianę.

Należy zauważyć, że zadania dotyczące podjęcia pracy magisterskiej należy rozpocząć od rozważań związanych z prawidłowym sformułowaniem tematu, co do którego brzmienia nie toczy się polemika.

Wskazane jest, aby temat pracy magisterskiej wiązał się z terenem i zakresem zainteresowań osoby, podejmującej badanie.

Jednakże najważniejszą sugestią jest to, aby pracę magisterską traktować nie jako cel, ale jako drogę do osiągnięcia ściśle wyznaczonego celu, którym powinna być w przyszłości praca zawodowa. Takie podejście jest niejednokrotnie zbyt słabo obecne w koncepcji studiujących.

Poprawne i możliwe do zrealizowania sformułowanie tematu nie jest w wielu przypadkach rzeczą łatwą i dlatego pierwszą, zwaną niekiedy wstępną, jego postać należy traktować z reguły jako ustalenia robocze, które może w trakcie pisania pracy magisterskiej ulec konkretyzacji, bardziej dokładnemu uściśleniu, czy też modyfikacji, lub nawet częściowej zmianie.

W temacie pracy magisterskiej można doszukiwać się pożądaných zmian w otaczającej nas rzeczywistości lub wprowadzania odpowiedniego ład i przekształceń w zarządzaniu firmą, instytucją, czy też w zakresie modernizowanej organizacji pracy, etc.

Należy pamiętać, że tematy prac magisterskich zbyt ogólne stwarzają większe trudności badawcze i wymagają większych umiejętności analitycznych, niż tematy wąskie, bardziej szczegółowe oraz o znaczeniu praktycznym.

Jeżeli temat pracy magisterskiej jest zawężony, wówczas badaniami mogą być objęte stosunkowo mniej liczne zjawiska, czy też problemy, które chce się poddać obserwacji, a następnie przeanalizować.

Zawężony zakres badań w pracy magisterskiej można zaznaczyć w temacie w sposób następujący: "wybrane zagadnienia z zakresu ...", lub "wpływ wybranych cech na...", "główne przyczyny...", "analiza zarządzania aktywami...", "poziom bezrobocia absolwentów szkół wyższych w województwie ...", itp.

Bardzo ryzykowne jest podejmowanie tematu, wokół którego toczą się spory, chyba że celem pracy magisterskiej jest ich rozstrzygnięcie, względnie krytyczna analiza wyrażanych poglądów.

Aktualność podejmowanego tematu pracy magisterskiej nie stanowi warunku koniecznego przy wyborze pracy, jednakże opracowywanie takiego tematu jest zawsze lepiej oceniane, zarówno przez promotora, jak również przez recenzentów.

Temat pracy magisterskiej, w miarę możliwości, powinien chociaż w minimalnym zakresie wiązać się z rozwiązywaniem konkretnej problematyki zarówno z punktu widzenia naukowego, jak i praktycznego.

Należy podkreślić, że treść całej pracy magisterskiej, zarówno w części rozważań teoretycznych, jak i w podejmowanej analizie empirycznej, odwołującej się do wyników doświadczeń, powinna ściśle odpowiadać tematowi określonymu w tytule. Przy braku tej

zgodności praca magisterska może być napisana nie na temat, co może być przez recenzentów nie tylko oceniane negatywnie, ale może być przyczyną dyskwalifikacji wykonanej nie na temat treści pracy magisterskiej.

Zbyt liczne dygresje, a także podejmowanie problemów, które nie są związane z tematem pracy magisterskiej, znacznie obniżają jej wartość, i w sposób istotny wpływają na końcową jej ocenę.

Należy podkreślić, że treść pracy magisterskiej, tak w zakresie zawartych w niej rozważaniach teoretycznych, jak również w części empirycznej, opartej na wykonanych doświadczeniach, powinna odpowiadać tematowi określonymu w tytule pracy magisterskiej.

Formułowanie tytułu pracy magisterskiej

Sformułowanie tytułu pracy magisterskiej, to pewna informacja o temacie, a także o podejmowanym celu i zakresie badań w pracy magisterskiej, licencjackiej.

Tytuł, a ściślej ujmując jego sformułowanie jest początkiem i zarazem niezbędnym warunkiem powstania tekstu pracy licencjackiej czy też następnie pracy magisterskiej.

Bez ściśle określonego tytułu, albo jego wstępnego, a więc roboczego brzmienia, nie należy podejmować pisanie pracy magisterskiej.

Bez tytułu pracy magisterskiej nie można dokonywać sensownego wyboru źródłowych i ich selekcji. Nie można również podejmowania określonych badań jakie powinny być przeprowadzone w pracy magisterskiej.

Trudność w sformułowaniu tytułu pracy magisterskiej wynika z wielu przyczyn, bowiem tytuł powinien być możliwie krótki, językowo poprawny, informacyjnie nośny oraz interesujący i pobudzający do myślenia.

Tytuł pracy magisterskiej powinien również zwięźle, a przy tym trafnie i jednoznacznie określać temat pracy.

Tytuł pracy magisterskiej oraz zawarte w niej tytuły poszczególnych rozdziałów, lub podrozdziałów powinny być poprawnie zbudowane, a więc brzmieć komunikatywnie, umożliwiać szybką orientację w strukturze pracy magisterskiej oraz być możliwie krótkie.

Tytuł pracy magisterskiej może zawierać również określenie rodzaju zależności zachodzących między analizowanymi zmiennymi, dla przykładu wpływ wybranych wskaźników na kondycję firmy, wpływ wynagrodzeń na zadowolenie z wykonywanej pracy itp.

W tytule pracy magisterskiej można wyszczególnić także zakres podejmowanych badań. Należy wówczas wymienić określony horyzont czasowy, czy też ograniczyć analizę badań do jakiegoś ściśle zawężonego obszaru.

Cel, przedmiot i zakres badań w pracy magisterskiej

Przed przystąpieniem do badań należy sformułować problem (lub problemy) oraz określić cel, przedmiot i zakres badań jakie chcemy podjąć w pracy magisterskiej.

Najczęściej przyjmuje się następujące kategorie celu badań pracy magisterskiej:

- ❖ cel poznawczy w pracy magisterskiej, a więc związany z konkretnym badaniem np. określonych metod i sposobów zarządzania, wpływu stopy podatkowej na działalność firmy, itp.;

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

- ❖ cel teoretyczny w pracy magisterskiej, związany jest ze sformułowaniem ogólnych założeń koncepcji opracowania modelu systemu wynagrodzeń, sposobów modernizacji przedsiębiorstwa, itd.;
- ❖ cel praktyczny podejmowany w pracy magisterskiej, związany jest najczęściej z wdrażaniem konkretnych zmian, w zakresie pozyskiwania podstawowych środków, na rozwój firm i ich efektywnego zarządzania, itp.

Cel pracy magisterskiej powinien być, w miarę możliwości, precyzyjnie sformułowany, zwłaszcza dokładne określenie, w jakim zakresie podjęte badania mogą wnieść do nauki, czy też praktyki nowe rozwiązania.

Celem pracy magisterskiej jest również udokumentowanie właściwego samodzielnego posługiwania się opanowaną w czasie studiów wiedzą oraz możliwością jej wykorzystania zarówno do naukowego, jak i praktycznego rozwiązywania problemów, którymi to umiejętnościami student wyższej uczelni będzie mógł się w przyszłości wykazać. Praca magisterska powinna w pewnym, nawet w minimalnym, zakresie być sprawdzianem logicznego myślenia oraz obiektywnego posługiwania się uzyskiwanymi wynikami badań, głównie w dziedzinie wprowadzanych innowacji do nowych rozwiązań w firmie, czy też związanych z efektami techniczno-ekonomicznymi przedsiębiorstwa.

Zakres badań pracy magisterskiej powinien wynikać przede wszystkim z:

- ❖ potrzeby rozwiązania lub uporządkowania określonego problemu, zarówno z punktu widzenia naukowego, jak i aplikacyjnego;
- ❖ merytorycznego przygotowania oraz zainteresowania podejmującego określony problem;
- ❖ fizycznej dostępności do źródeł, do niezbędnych materiałów dokumentacyjnych potrzebnych do opracowania podjętego tematu;
- ❖ ustalonego oraz w sposób jednoznacznie sprecyzowanego obszaru i horyzontu czasowego analizowanego problemu;
- ❖ przyjętej metodyki badań oraz możliwości wykorzystania do narzędzi pomiarowych.

Mimo, że praca magisterska oraz praca licencjacka ma dość ograniczone znaczenie, a także jej realizacja jest uwarunkowana terminami regulaminu obowiązującymi na danej uczelni, powinna być wykonywana możliwie na wysokim poziomie naukowym.

Elementarz - jak pisać pracę magisterską

Podczas pisania pracy magisterskiej mogą występować problemy pod względem edytorskim, a także natury terminologicznej, które powinny być wyjaśnione, na podstawie dostępnych leksykonów, lub słowników terminów kluczowych i branżowych, dla przykładu

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

ekonomicznych, słowników wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych, a także encyklopedii.

Nie jest wskazane nadmierne używanie słów obcego pochodzenia, a także naszpikowanie tekstu zwrotami oraz terminologią obcojęzyczną. Tam gdzie użycie obcego terminu, także łacińskiego, dobrze komponuje z tekstem, nie należy go unikać. Niejednokrotnie właściwie użyty obcy wyraz, czy zwrot czyni pracę bardziej interesującą.

W celu uniknięcia różnych interpretacji używanych w pracy magisterskiej określeń, czy też definicji powinno się je, w uzasadnionych przypadkach, umieścić nawet w oddzielnym rozdziale, czy też podrozdziale. Poza tym należy je uściślić, a także objaśnić, powołując się przy tym na właściwych autorów, względnie na ustawy, rozporządzenia, czy inne akty prawne.

Należy zauważyć, że każdą pracę magisterską ocenia się również od strony formalnej, między innymi w odniesieniu do poprawności używanego języka, opanowania techniki zrozumiałego i poprawnego pisania pracy magisterskiej, a także zgodnym z przyjętymi zasadami związaniu treści pracy z odpowiednią literaturą i materiałami źródłowymi. Tekst pracy magisterskiej powinien wiernie odtwarzać oraz przedstawiać analizowany i opisywany problem.

Podczas pisania pracy magisterskiej nie należy używać zwrotów, a także wyrażeń charakterystycznych dla słownictwa środowiskowego oraz regionalnego i archaizmów.

Pracę magisterską powinna cechować komunikatywność przejawiająca się nie tylko przestrzeganiem zasad poprawności językowej i stylu wypowiedzi, ale również jednoznacznym oraz logicznym opisem stosowanych metod badawczych.

Pisząc pracę magisterską, w tym również prace licencjacką, zaleca się używanie bezosobowej formy czasowników, dla przykładu wykonano, stwierdzono, przeanalizowano, udowodniono, ustalono na podstawie wykonanych badań, że... itd.. Należy zaś unikać sformułowań: wykonałem, stwierdziłem itd.

Jeżeli w pracy magisterskiej zostanie przyjęta forma bezosobowa, to powinna być konsekwentnie realizowana podczas pisania całego tekstu pracy.

W redagowanej pracy magisterskiej należy unikać budowania nadmiernie długich zdań, o zbędnie rozwlekłej treści, niejednokrotnie dotyczącej dla przykładu kilku różnych problemów. Łatwiej jest w formułowanych krótszych zdaniach uniknąć popełnienia błędów stylistycznych.

Niewłaściwe jest również skrótowe wyrażanie myśli, ustaleń, czy też tylko fragmentaryczne, pobieżne interpretowanie uzyskanych wyników z podjętych badań w pracy magisterskiej.

Nie powinno się także tych samych, względnie zbliżonych do siebie problemów, czy też zagadnień, kilkakrotnie powtarzać, w celu zbędnego zwiększenia objętości pisanej pracy magisterskiej.

Tekst pracy magisterskiej opracowany starannie powinien zawierać wierny i wolny od zniekształceń opis stanu faktycznego i subiektywnie niezdeformowanego, rzeczywistego obrazu uzyskanych oraz poddanych analizie wyników badań.

Wstęp w pracy magisterskiej

Wstęp określany również jako przedmowa, wprowadzenie - to tekst umieszczany zazwyczaj na początku nie tylko dzieła naukowego, pracy magisterskiej i innych opracowań wynikających z podjętych badań, ale także w opracowaniach o charakterze

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

popularnym, w różnych wydawnictwach książkowych, w sprawozdaniach, referatach, w wygłaszanych odczytach itd.

Według powszechnie wyrażanej obiegowej opinii, o dużych trudnościach związanych z pisanem pracy magisterskiej, również część treści rozpraw dotycząca wstępu, zaliczana jest do trudniejszych elementów pracy magisterskiej, a w wielu przypadkach, jego ostateczne brzmienie może być ostatecznie ustalane dopiero w końcowym etapie realizowanej treści pracy magisterskiej.

We wstępie powinno się skrótowo wyjaśnić, to znaczy wytłumaczyć motywację dla przykładu. poznawczą, wypełnienia istniejącej luki w rozwiązywaniu występującego w praktyce problemu, uporządkowanie zróżnicowanych poglądów na określone zagadnienie, związanie analizowanych zagadnień z firmą, konkretnym środowiskiem, itd. Należy podać przyczynę, albo syntetycznie naświetlić, uzasadniające podjęcie problematyki zawartej w treści wykonywanych badań w pracy magisterskiej.

Jeżeli w pracy magisterskiej nie przewiduje się oddzielnego rozdziału, dotyczącego celu i zakresu podejmowanego tematu, a także ewentualnych hipotez, wówczas bardzo ogólne ich ujęcie powinno znajdować się w treści wstępu.

We wstępie można również nadmienić w sposób bardzo ogólny, z jakich materiałów korzystano podczas analizowania poszczególnych zagadnień dotyczących zasadniczego tematu pracy magisterskiej.

W strukturze treści pracy magisterskiej na wstęp zasadniczo przeznaczają się od jednej do najwyżej kilku stron tekstu (wstęp nie powinien przekraczać 3 stron), który powinien stanowić tylko tło, wprowadzające do podjętego w pracy magisterskiej problemu.

Należy pamiętać, że wstęp dotyczy zazwyczaj motywacji i tylko syntetycznego wprowadzenia do pracy magisterskiej.

W żadnym przypadku nie należy w tej części pracy podawać nawet w sposób przyczynkowy, uzyskanych wyników badań.

Zawartość wstępu w pracy magisterskiej

Wstęp powinien zawierać:

- ❖ krótkie uzasadnienie realizowanego tematu pracy magisterskiej, a także zaplanowany cel (naukowy, poznawczy, ekonomiczny, gospodarczy, socjalny: organizacji i zarządzania, turystyki i rekreacji, ekonomii, ochrony środowiska, bezpieczeństwa i zagrożenia wypadkowością, kształtowania warunków życia i pracy, itd),
- ❖ ogólny zakres podmiotowy (dotyczący osoby fizycznej lub prawnej, firmy, przedsiębiorstwa produkcyjnego, czy też usługowego, banku itp.) oraz przedmiotowy (związany z obiektem zainteresowań, produktem, tematem lub zagadnieniem rozwiązywanym), podejmowanej problematyki naukowo-badawczej, jak również dotyczący analizy badanego problemu, w określonym horyzoncie czasowym,
- ❖ krótką charakterystykę zastosowanych w pracy magisterskiej metod badawczych,
- ❖ cel poznawczy, naukowy, teoretyczny, praktyczny, względnie porządkujący według własnych przemyśleń, idei organizacji pracy oraz zarządzania w konkretnej firmie lub w zakresie poszczególnych stanowisk pracy, z punktu

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

widzenia ekonomicznego, osiąganych efektów i wskaźników technicznych, finansowych, wdrażanych osiągnięć nauki i postępu technicznego,

- ❖ syntetyczną informację o treści poszczególnych rozdziałów pracy magisterskiej, ale nie o ich wynikach. Należy opisać jakie treści zawiera rozdział pierwszy, co zostało ujęte w rozdziale drugim, co przedstawiono w rozdziale trzecim, o czym informuje, lub co zawierają inne rozdziały pracy magisterskiej.

W końcowym akapicie wstępu można ale nie jest to warunek konieczny umieścić zdanie, że przykładowo: “niniejsze opracowanie może się przyczynić do bardziej właściwego funkcjonowania jednostki”, względnie “że dotyczy poszukiwania nowych czynników podnoszących efektywność zarządzania majątkiem, lub dochodzenia do osiągnięcia wyższych wskaźników finansowych, itd.

Autor pracy magisterskiej może w zakończeniu treści wstępu umieścić słowa podziękowania za udzieloną pomoc przy gromadzeniu materiału dokumentacyjnego jednostkę, instytucjom, a także osobom, które nie były zobowiązane do świadczenia takiej pomocy.

Konstrukcja pracy magisterskiej

Podstawowymi jednostkami podziału pracy magisterskiej są rozdziały, wśród których wyróżnia się podrozdziały, zależnie od potrzeb, pierwszego, drugiego, trzeciego i dalszych stopni. Należy zaznaczyć, że nie wszystkie rozdziały muszą mieć taką samą strukturę wewnętrznego podziału. O liczbie rozdziałów, a także podrozdziałów, jako autonomicznie wyróżnionych części pracy magisterskiej, decyduje przede wszystkim różnorodność zawartych i opisywanych problemów, a także dających się wyodrębnić zagadnień.

Tytuły rozdziałów zazwyczaj pisane są dużymi literami (wersalikami), natomiast podtytuły pisze się zazwyczaj małymi literami. Po tytule oraz podtytułach nie stawia się kropki. Należy podkreślić, że tytuły rozdziałów i podrozdziałów muszą mieć identyczne brzmienie zarówno w treści, jak i w ich spisie. Tytuły rozdziałów i podrozdziałów pracy magisterskiej powinny być możliwie krótkie, językowo poprawne, a przede wszystkim adekwatne do zawartych w nich treści.

W celu wyróżnienia tytułów rozdziałów i podrozdziałów pracy magisterskiej powinno się między nimi, a tekstem pracy zachować większy odstęp.

Podział tekstu pracy magisterskiej na “części” zamiast na rozdziały nie jest wskazany. Nie powinno się gmatwać zanadto szkieletu pracy magisterskiej. Konstrukcja pracy magisterskiej powinna być przejrzysta, a jej układ logiczny i łatwy do zrozumienia.

Tytuły poszczególnych rozdziałów pracy magisterskiej mogą być numerowane cyframi rzymskimi lub arabskimi. Natomiast podrozdziały zazwyczaj numeruje się cyframi arabskimi, rzadziej małymi literami alfabetu łacińskiego.

W pracach magisterskiej najczęściej stosowanymi ilustracjami są:

- ❖ wykresy, diagramy, schematy, rysunki;
- ❖ fotografie dokumentacyjne.

W pracy magisterskiej wszystkie ilustracje powinny być opatrzone podpisem, kolejno ponumerowane i opatrzone tytułem. Podpis ilustracji powinien być krótki i ściśle na-

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

wiązujący do treści w niej wyrażonej. Umieszcza się je pod ilustracją i poprzedza skrótem: Rys. (rysunek) lub Ryc. (rycina), kolejnym numerem według cyfr arabskich i tytułem.

Do wszystkich nazw ilustracji w pracach magisterskich (wykresów, diagramów, rysunków, fotografii, schematów, itp.), w praktyce używa się jednolitego określenia rysunek (Rys.), lub rycina (Ryc), a ich numeracja powinna być ciągła w całej pracy magisterskiej lub licencjackiej.

Pod rysunkami należy zawsze podawać informacje o źródle ich pochodzenia dla przykładu opracowanie własne na podstawie danych analizowanego podmiotu, opracowanie oryginalne, lub pochodzące z konkretnego źródła. Rysunek zawiera graficzny obraz ogólnej prezentacji analizowanego zjawiska względnie zbiorowości, w sposób zwięzły, bardziej zwarty, syntetyczny. Przy czym w wielu przypadkach w pracy magisterskiej rysunki dostarczają informacji oraz zależności między wielkościami w zakresie mniej dokładnym niż zamieszczane w zestawieniach tabelarycznych dane liczbowe. Niewątpliwą zaletą rysunków jest ich przejrzystość, a także i to, że powinny zarówno korespondować z treścią pracy, jak również ją wzbogacać. Dlatego też rysunki powinny być przedstawiane w sposób wzbudzający powszechne zainteresowanie czytelnika.

Cechą charakterystyczną rysunków powinna być atrakcyjna i zarazem komunikatywna graficzna forma przedstawienia analizowanych współzależności z jednoznaczną oraz powszechnie zrozumiałą treścią. Graficzna prezentacja wyników badań najlepiej ilustruje określone zależności oraz wzbogaca całą treść pracy magisterskiej.

Wykres inaczej określany jako diagram, histogram, to graficzna, rysunkowa forma prezentacji danych statystycznych lub stochastycznych.

W pracy magisterskiej za pomocą wykresów charakteryzuje się, oraz przedstawia występujące w zbiorowości liczby, relacje lub zależności, a także korelacje, względnie tendencje i inne ogólne prawidłowości między wartościami różnych spostrzeżeń oraz cech ustalonych wyników badań.

Zadaniem wykresu jest większe zwrócenie uwagi na tendencje, czy też różnice lub wpływu różnych czynników na malejący lub dynamiczny wzrost, występujących zmian na zachodzące trendy wśród analizowanych współzależności między określonymi, badanymi wielkościami. Niebagatelną rolę, w motywacyjnych aspektach organizacji czasu pracy, odgrywają czynniki psychosocjologiczne.

W pracy magisterskiej należy pamiętać, że wykresy powinny uzupełniać, a nie zastępować tabelaryczną formę prezentacji wyszczególnianych w treści pracy danych liczbowych.

Wykresy powinny wyraźniej i bardziej przekonująco niż zestawienia danych liczbowych w tabeli pokazywać ważniejsze tendencje uzyskanych w badaniach współzależności, zarówno pozytywnych, jak i negatywnych, a zwłaszcza związanych z instrumentami i determinantami oddziaływania, w zakresie dążenia do zaspokojenia potrzeb człowieka, związanych z rozwojem, edukacją czy wreszcie restrukturyzacją firm.

Wykresy powinny wzbudzać pragnienie zdobycia dalszej wiedzy, oraz wywoływać chęć do bardziej wnikliwego, wyczerpującego zdiagnozowania przyczyn uzyskanych danych z zakresu analizowanego problemu, a także do niepohamowanego, bardziej kompleksowego podjęcia dalszych badań.

Wykresy muszą być wykonane w sposób pomysłowy i możliwie najprostszy, ale przejrzysty i atrakcyjny oraz w skali (normalnej, czy też logarytmicznej) dostosowanej do przedstawianej w nich treści pracy magisterskiej.

Obraz graficzny wykresu powinien zawierać informacje komunikatywne, a także sugestywne, które chcemy przekazać w pracy magisterskiej.

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

W wykresach przedstawia się również zależności między analizowanymi wielkościami, rozkładem liczebności badanego zbioru elementów dla przykładu populacji bezrobotnych w danym regionie itp. w ostatnim 5-leciu, saldo handlu zagranicznego, dynamiki przychodów i kosztów oraz innych problemów analizowanych w pracy magisterskiej.

Podejście i metody badawcze wykorzystywane w pracy magisterskiej

W podejściu diagnostycznym, które wykorzystuje się najczęściej w metodyce badawczej, znajdują zastosowanie trzy podstawowe zasady postępowania badawczego, a mianowicie: idiograficzne, nomotetyczne i kompleksowe (hybrydowe).

Podejście idiograficzne w pracy magisterskiej

Podejście idiograficzne w pracy magisterskiej ma zastosowanie wówczas, gdy przedmiotem badania mają być zjawiska, które ze swej natury niełatwo poddają się uogólnieniu. Dlatego też badacz nastawia się na wyczerpujący opis pojedynczych zjawisk, ich niepowtarzalność i wyjątkowość, wraz z próbą uchwycenia tych zdarzeń zewnętrznych, które mogłyby te zjawiska kształtować, zmieniać jakościowo.

Zakłada się, że prowadzone badanie w pracy magisterskiej mają charakter indywidualny. Badaniu mogą zostać poddane liczne przypadki, z tym jednak, iż są one traktowane jako fenomeny. Dlatego też podlegają oddzielnej, pogłębionej analizie, która może tworzyć podwaliny uogólnień, ale sformułowanych z dużą ostrożnością. Poprawę rzetelności tego typu badania zapewni zwiększenie liczby badaczy, aktywnie biorących w nim udział. Przeprowadzają oni wówczas niezależny wobec siebie pomiar interesującego ich zjawiska, dokonują interpretacji uzyskanych danych i samodzielnie formułują wnioski. Tak otrzymane oceny poddawane są następnie konfrontacji i uzgadnianie w toku merytorycznej, otwartej dyskusji.

Podejście to jest często stosowane w badaniach stanowiących podbudowę empiryczną pracy magisterskiej, które w swym zakresie obejmują jeden obiekt, zazwyczaj jest to firma, instytucja, określony teren. W pracy magisterskiej jako podmiot badań przyjmuje się zagadnienie, proces gospodarczy, czy zjawisko społeczne, system wynagradzania pracowników, system zapewniania jakości, kształtowanie potencjału pracy pracowników, gospodarkę materiałową, czy zjawisko bezrobocia.

Podejście nomotetyczne

Podejście to zmierza do ustalenia uniwersalnych reguł i prawidłowości rządzących badanymi zjawiskami. W pracy magisterskiej po określeniu przestrzeni wpływających na badane zjawisko, uwzględnianych w postępowaniu badawczym zmiennych, należy dokonać ich operacjonalizacji, a więc przełożenia na wskaźniki behawioralne i język ilościowy - kodowania za pomocą liczb. Decyzje te determinują wybór narzędzi badawczych.

Kolejne rozstrzygnięcia dotyczą próby badawczej. Losowy dobór osób badanych powoduje, że badani zachowują wszystkie właściwości populacji, z której pochodzą, a rozkład otrzymanych wyników zbliżony jest do normalnego. Badana próba może być celowa. Dobór uczestników badań następuje w oparciu o wyznaczone arbitralnie kryteria, a więc uzasadnione przyjmowaną teorią, stanem wiedzy i celami badawczymi. Na przykład, można wybierać obiekty do badań tak, aby istniejące między nimi różnice były jak najmniejsze oraz by w wyniku zastosowanego zabiegu wydobyć i lepiej rozpoznać podstawowe własności badanych zjawisk czy obiektów. Postąpić można też odwrotnie. Wówczas do puli badanych obiektów włącza się te, które różnią się między sobą pod

wieloma względami, aby zidentyfikować i lepiej zdiagnozować potencjalne podobieństwa zachodzące między tymi obiektami oraz rozpoznać przyczyny istniejących różnic.

Celowy dobór może wiązać się także z dążeniem do zweryfikowania założeń jakiejś istniejącej i ekspansywnej teoretycznie koncepcji. W tym przypadku w pracy magisterskiej poszukuje się i wybiera do badań obiekty, które wydają się przeczyć tej teorii i które będą dla niej sprawdzianem jej trafności.

W podejściu nomotetycznym często wykorzystuje się statystyczne techniki obliczeniowe takie przykładowo, jak współczynniki korelacji między elementami badanego zjawiska ze względu na liczbę tych elementów i rodzaj skali pomiarowej oraz testy istotności różnic dla danych uzyskanych z pomiaru tej samej grupy badawczej lub z pomiaru różnych grup badawczych.

Podejście kompleksowe badań w pracy magisterskiej

Podejście to łączy podejście idiograficzne i nomotetyczne, co w ocenie badaczy zapewnia osiągnięcie lepszego, bywa że maksymalnego efektu badawczego.

Lepszemu poznaniu badanego zjawiska w ramach podejścia kompleksowego (hybrydowego) sprzyja tak zwana triangulacja. Najczęściej wyróżnia się następujące jej rodzaje:

- ❖ triangulację źródeł danych - porównywanie informacji na temat jakiegoś zjawiska czy obiektu, ale pochodzących z różnych okresów, różnych etapów badania bądź np. z relacji osób zajmujących różne pozycje w organizacji,
- ❖ triangulację teoretyczną - analizowanie pozyskanych danych z perspektywy wielu różnych koncepcji teoretycznych,
- ❖ triangulację badaczy - pozyskiwanie danych i ich interpretowanie przez badaczy o różnym profilu zawodowym, a co z tym się wiąże różnym arsenalem metod i technik badawczych,
- ❖ triangulację metod i technik badawczych, która wiąże się z obowiązkiem ich świadomego dobierania oraz koniecznością znajomości stojących za każdą z nich koncepcją teoretyczną, dokładnie tłumaczącą rozumienie przedmiotu pomiaru. Triangulacja ta stosowana jest w podejściu kompleksowym przez pojedynczego badacza.

Omawiając podejście kompleksowego należy zauważyć, że wiąże się ono ze znacznym wydłużeniem czasu pozyskiwania informacji, co tym samym znacznie podnosi koszty badania. W fazie przygotowywania danych do obliczeń statystycznych pojawia się również konieczność przekodowania danych jakościowych na zmienne wyrażone w języku liczb (ilościowym).

Do ogólnych metod wnioskowania z podejmowanych badań naukowych zalicza się:

- ❖ metodę indukcyjną, która polega m.in. na wyprowadzaniu ogólnych wniosków na podstawie empirycznie (dowodów opartych na doświadczeniu)

ustalonych zjawisk, od szczegółu do ogółu,

- ❖ metodę dedukcyjną polegającą na wnioskowaniu od ogółu do szczegółu, tj. na wyciąganiu wniosków z pojedynczych przypadków wchodzących w skład ustalonych podczas badań zjawisk ogólnych,
- ❖ metodę redukcyjną polegającą na uzasadnieniu przesłanek na podstawie wynikających z nich wniosków. Przykładowo nadmienia się, że w metodzie redukcji wyklucza się sztucznie skonstruowane wzorce i modele poddawane weryfikacji przez porównanie z rzeczywistością. Redukcja stanowi odwrócenie kierunku wnioskowania dedukcyjnego.

Ogólne metody badawcze wykorzystywane w pracy magisterskiej

Do podstawowych ogólnych metod badawczych związanych z przetwarzaniem materiału badawczego zaliczane są:

- ❖ metody analityczne którym często zarzuca się że w wielu przypadkach tracą z pola widzenia całokształt badanego przedmiotu,
- ❖ metody syntetyczne, polegające na zestawianiu i ujmowaniu szczegółów w całość.

W pracy magisterskiej obie te metody wzajemnie się uzupełniają, tworząc łącznie jednolity proces badawczy. Składają się one z dwóch etapów: rozłożenia przedmiotu badań na elementy metodą analizy i po szczegółowych badaniach każdego z wyodrębnionych elementów ich połączenia, czyli syntezy w jedną całość.

Korelacja w sensie statystycznym oznacza współzależność, wzajemne powiązanie, czyli związek pomiędzy zmiennymi (korelacja liniowa, krzywoliniowa) i dotyczy ich zależności. Korelacja dodatnia występuje wówczas, gdy przy wzroście wartości jednej cechy statystycznej rośnie wartość drugiej cechy. Natomiast korelacja ujemna zachodzi wówczas, gdy wzrostowi wartości jednej cechy statystycznej odpowiada zmniejszenie się wartości cechy drugiej.

Funkcja regresji umożliwia wyznaczenie oczekiwanej wartości, będącej niekiedy wartością prognozowaną.

Korelacja (dodatnia lub ujemna) stanowi o rodzaju zależności pomiędzy dwiema (lub więcej) wielkościami, przy których zmianie jednej z nich odpowiada zmiana drugiej (w kierunku identycznym lub odwrotnym). Zespół przyczyn (zmiennych niezależnych) w rezultacie działania, których występuje określone zjawisko ekonomiczne (skutek dotyczący zmiennych zależnych) jest bardziej liczny, niż zespół przyczyn, których skutkiem jest np. zdarzenie przyrodnicze.

Do materiałów źródłowych, które mogą być wykorzystywane w pracy magisterskiej zalicza się przede wszystkim wyniki własnych badań empirycznych opartych na doświadczeniu, a także publikacje oraz materiały dokumentacyjne mogą to być różne sprawozdania, raporty itp., uzyskane z danej jednostki.

Metody gromadzenia materiału

Do metod gromadzenia materiałów źródłowych zalicza się między innymi metodę: ankietową, obserwacji, eksperymentu, wywiadu, itp.

Metoda ankietowa polega na użyciu w badaniach opracowanego kwestionariusza

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

zawierającego pytania przekazywane przez ankietera do udzielenia odpowiedzi przez reprezentatywną grupę respondentów.

W pracy magisterskiej ankieta może być przeprowadzona w celu uchwycenia tendencji badanego zjawiska w określonym (czasie), momencie (ankieta jednorazowa), lub też w odpowiedniej sytuacji politycznej, społecznej, gospodarczej, zarządzania, lub postępu techniki albo organizacji pracy, względnie w regularnych odstępach czasu, a więc comiesięcznie, rokrocznie określa się to również jako ankieta okresowa.

W pracy magisterskiej ankietę wykorzystuje się przede wszystkim w celu uzyskania niezbędnych informacji, umożliwiających badaczowi ich gromadzenie, a więc uzyskanie w procesie komunikowania się z innymi osobami – respondentami - odpowiadającymi na pytania zawarte w kwestionariuszu ankietowym.

Należy również pamiętać, że w pracy magisterskiej pytania powinny być sformułowane w sposób jednoznaczny, nieskomplikowany oraz we właściwej kolejności a więc od najprostszycych do coraz trudniejszych, a także nie drażliwe, obraźliwe, czy też złośliwe. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankietowym nie powinny odbiegać od ustalonego celu i zakresu podejmowanych badań.

Jeśli jest to możliwe to projekt ankiety powinien być sprawdzony za pomocą badań pilotażowych.

Zestaw pytań nie może sugerować odpowiedzi i powinien być tak ustalony, aby nie musiały być w nieco innej formie powtórzone.

Kwestionariusz ankietowy zazwyczaj powinien składać się z trzech następujących po sobie części:

- ❖ wstępnej zawierającej informacje o ankiecie oraz dane o celu i zakresie podejmowanych badań dla przykładu w celu zebrania odpowiednich materiałów dokumentacyjnych niezbędnych do podejmowanej pracy magisterskiej, a także w jaki sposób należy ankietę wypełnić,
- ❖ charakterystyki (ogólnej) i tylko anonimowej respondenta, dotyczącej wieku, płci, wykształcenia, stażu pracy w zawodzie, miejsca zamieszkania (miasto, wieś), itp.,
- ❖ zawierającej pytania merytoryczne związane bezpośrednio z celem i zakresem badań.

Pytania powinny być formułowane w sposób zrozumiały i jednoznaczny, nie budzący żadnych wątpliwości wśród respondentów, a także powinny być ułożone według logicznego porządku. W pracy magisterskiej uzyskane poprzez badania ankietowe materiały powinno się, w miarę możliwości, przetworzyć według metod matematyczno-statystycznych oraz zestawić w tablicach, diagramach lub wykresach.

Sondaż - to badanie opinii publicznej, za pomocą ankiety (kwestionariusza ankietowego), albo wywiadu od osób wchodzących w skład prób reprezentatywnych określonej zbiorowości. Sondaż związany jest z techniką badania opinii publicznej, polegającą na zbieraniu materiałów dotyczących informacji, opinii, postaw, albo oczekiwań, czy też motywów, bezpośrednio względnie pośrednio kształtujących określone sytuacje, czy też decyzje lub zdarzenia.

Sondaż polega na gromadzeniu odpowiedzi na te same pytania zadawane określonej grupie ludzi. Badania sondażowe, opierające się na przesłankach naukowych, mogą być wykorzystywane przy zbieraniu odpowiednich materiałów źródłowych w zakresie możliwie dokładnego opiniowania, czy też rozpoznawania (diagnozy) badanych

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

zjawisk m.in. na podstawie publicznie wyrażanych poglądów przez respondentów.

Metoda wywiadu związana jest z gromadzeniem wypowiedzi na przygotowaną wcześniej listę pytań. Wywiad jest jawny, kiedy badacz jawnie rejestruje (zapisuje lub nagrywa) wypowiedzi badanego, względnie niejawnym, kiedy wypowiedzi badanego są zapamiętywane przez badacza lub utrwalane przez niego za pomocą ukrytych środków technicznych.

Pytania powinny być zadawane zawsze w tej samej kolejności. Pytający powinni zachowywać obiektywną, w żadnym przypadku bez sugerowania, jednakową postawę wobec osób, które mają się ustosunkować do pytań, tj. respondentów wywiadu.

Metoda obserwacji ma zasadnicze znaczenie na etapie gromadzenia pierwotnych materiałów źródłowych, gdyż pozwalają one na wykrycie określonych cech, ich nasilenie oraz wykrycie i zbadanie stosunków, a także współzależności między obserwowanymi podmiotami.

Metoda obserwacji znajduje szczególne zastosowanie m.in. w pracach nad analizą zarządzania i organizacją pracy w firmie.

Do gromadzenia odpowiednich materiałów dokumentacyjnych w metodzie obserwacji mogą być wykorzystywane takie urządzenia techniczne, jak kamery wideo, chronometry, stopery, itd.

Metoda eksperymentów umożliwia zdobywanie odpowiednich materiałów dokumentacyjnych głównie poprzez organizowanie doświadczeń, prób, czy też eksperymentów.

Eksperyment jest jedną z metod służących do sprawdzania hipotez, przypuszczeń, mających ułatwić naukowe wyjaśnienie, sprawdzenie założonego prawdopodobieństwa przyczynowych, a także umożliwiających zbadanie relacji między przyczyną a skutkiem.

Metody przetwarzania materiałów źródłowych w pracy magisterskiej

Zgromadzony w toku badań materiał źródłowy powinien zostać poddany odpowiedniemu przetworzeniu w celu uzyskania reprezentatywnych wyników, które mogą stanowić podstawę do formułowania właściwych uogólnień i wniosków.

Ze względu na specyfikę nauk ekonomicznych do szczególnie przydatnych, zwłaszcza w analizie zarządzania firmą, zaliczane są m.in. następujące metody: statystyczna, analizy, modelowa, porównań projektowania, monograficzna.

Metoda statystyczna związana jest z zasadą doboru reprezentacyjnej grupy badanej zbiorowości. Aby uzyskane wyniki były prawidłowe (odzwierciedlające aktualny stan rzeczywisty) badania powinny być przeprowadzone w takim okresie, w którym czynniki przypadkowe nie miały znaczącego, tj. istotnego wpływu na określoną zbiorowość.

Uzyskane wyniki powinny być poddane ogólnie przyjętej analizie badań statystycznych.

W badaniach eksperymentalnych stosowanych podczas pisania pracy zazwyczaj stosuje się niewiele pomiarów badanej cechy. Próbę nazywa się małą, jest ona nie większa od 30. Ażeby można było próbę taką uznać za pewną reprezentację populacji generalnej, należy przeprowadzić odpowiednie wnioskowanie wynikające ze statystyki matematycznej, opierającej się na analizie rachunku prawdopodobieństwa.

[Prace licencjackie](#)

[Prace magisterskie](#)

Prace magisterskie, pisanie prac, analiza ekonomiczna - usługi pisania prac magisterskich
Dorota Wrona [Pisanie prac, prace magisterskie](#)

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie części lub całości opracowania prawnie zabronione.

Autor opracowania:

Dorota Wrona
Chopina 5/8
20-023 Lublin

tel. (081) 534 73 55
tel. kom. 0 696 077 619
e-mail: dorotawrona@interia.eu